

Dkt. Dave Mathewson, Hermeneutics, Hotuba ya 4, Nadharia ya Tafsiri

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Msingi wa tafsiri ni tafsiri nzuri. Baada ya kuthibitisha maandishi ya Agano la Kale na Jipya kupitia ukosoaji wa maandishi tulioujadili katika kipindi kilichopita, kwa hivyo kupitia mchakato wa ukosoaji wa maandishi, kutoka kwa hati zote na baadhi yake zenye aina mbalimbali na usomaji tofauti, kupitia mchakato wa ukosoaji wa maandishi, mtu hufanya kazi kinyume ili kuthibitisha kile ambacho kinawezekana zaidi kilikuwa maandishi ya asili, maneno yake. Kisha kulingana na hilo, sehemu inayofuata ya mchakato, awamu inayofuata ya mchakato wa uwasilishaji ni kutafsiri katika lugha ya msomaji wa siku hizi.

Kwa hivyo tena, ukosoaji wa maandishi huthibitisha kutoka kwa ushahidi wote wa maandishi maandishi ya asili katika Kiebrania na Kigiriki, na kisha hatua inayofuata katika mchakato wa mpito ni tafsiri katika lugha za kisasa. Lakini maswali kadhaa ya kuuliza katika kujadili tafsiri ni nini hufanya tafsiri nzuri? Ni kanuni gani zinazotumika kutoa tafsiri? Ni aina gani za tafsiri zinazopatikana? Ni tafsiri gani ninapaswa kutumia? Tafsiri inachukua jukumu gani katika hermeneutics? Na madhumuni ya kikao hiki sio lazima kutetea tafsiri yoyote moja, lakini kukujulisha falsafa ya tafsiri, na tena, ni jukumu gani tafsiri inachukua katika hermeneutics na tafsiri. Pia tutazungumzia kidogo kuhusu tafsiri ya kijinsia, aina moja ya tafsiri zinazojulikana ni tafsiri zinazojumuisha jinsia au zisizoegemea upande wowote wa kijinsia, kama zinavyoitwa mara nyingi.

Tutazungumzia kidogo kuhusu hizo na falsafa iliyo nyuma yake. Lakini ni nini kinachofanya tafsiri kuwa nzuri na ni ipi nipaswa kutumia katika tafsiri? Jambo la kwanza ni kuelewa tafsiri ni nini. Kimsingi, katika umbo lake rahisi zaidi, tafsiri ni uhamishaji wa ujumbe kutoka lugha moja hadi nyingine.

Lugha ya asili ambayo mtu anatafsiri huitwa lugha chanzi. Lugha inayotafsiriwa, kwa madhumuni yetu, itakuwa Kiingereza au lugha yoyote unayozungumza. Lugha ya kisasa ndiyo inayojulikana kama lugha ya kipokezi.

Kisha katikati, una ujumbe. Tafsiri, basi, ni kutafsiri ujumbe kutoka lugha chanzi, kwa madhumuni yetu, ambayo yangekuwa Kiebrania na Kigiriki, na kutafsiri ujumbe huo kutoka lugha chanzi hadi lugha ya kipokezi, ambayo, kwa madhumuni yetu, ni lugha ya kisasa unayozungumza, iwe Kiingereza au lugha nyingine yoyote. Na kuna nadharia kadhaa kuhusu jinsi hilo linavyofanyika.

Kwa kawaida, nadharia huzunguka kama kipaumbele kinapewa lugha chanzi au kama kipaumbele kinapewa lugha ya kipokezi. Yaani, je, ninaipa kipaumbele maandishi ya Kiebrania na Kigiriki na umbo la maandishi, au ninaipa kipaumbele lugha ya kipokezi ya kisasa, lugha ya kisasa, kama vile Kiingereza, ambayo ninatafsiri. Kwa mfano, kuzingatia lugha chanzi, kuzingatia maandishi chanzi, kwa kawaida huhusishwa na na husababisha aina halisi za tafsiri.

Lengo katika aina hii ya tafsiri linalozingatia lugha chanzi, ambayo tena, kwa madhumuni yetu, ni Kiebrania na Kigiriki, ni kwamba lengo kwa kawaida ni kuzalisha lugha na muundo na umbo la lugha asilia kwa karibu iwezekanavyo. Hata kama wakati mwingine inasikika kuwa ngumu na ya mbao na imechongoka katika lugha ya kipokezi, lengo, tena, ni kuhifadhi kwa karibu iwezekanavyo umbo na muundo wa lugha chanzi, tena, Kiebrania na Kigiriki. Hii mara nyingi hujulikana pia kama tafsiri rasmi sawa au falsafa rasmi sawa ya kutoa tafsiri.

Tena, inalenga katika kutoa umbo kamili la maandishi chanzi iwezekanavyo. Kwa maneno mengine, wakati mwingine iko tayari kutoa uelewa na uwazi katika maandishi ya kipokezi ili kuhifadhi kwa karibu iwezekanavyo umbo la, tena, muundo

wa, maneno, urefu wa sentensi za maandishi chanzi, tena, kwa madhumuni yetu, Kigiriki na Kiebrania. Mfano, mifano ya kisasa ya hii inaweza kuwa NASB, New American Standard, au NRSV.

NAS ni mfano wa kawaida wa aina rasmi zaidi ya tafsiri, tafsiri inayozingatia maandishi chanzi na lugha chanzi. Aina nyingine ya nadharia au falsafa inayoshindana ya tafsiri haizingatii maandishi chanzi, bali maandishi ya kipokezi. Kwa kawaida aina hizi za tafsiri huwa na sauti ya kisasa zaidi zinaposomwa.

Lengo la tafsiri ya kitamaduni inayozingatia maandishi ya kipokezi, lengo ni kutoa tena ujumbe wa maandishi chanzi, hata kama si umbo na muundo, angalau kutoa ujumbe kwa njia ambayo itaeleweka na msomaji wa kisasa au wale wanaosoma katika lugha yao ya kipokezi. Kwa hivyo mkazo ni zaidi kwenye maandishi ya kipokezi, vipokezi, na lugha ya kipokezi. Je, msomaji wa kisasa ambaye ninamtolea tafsiri hii, ataelewa kwa usahihi na kwa karibu iwezekanavyo ujumbe wa maandishi chanzi? Kwa hivyo tafsiri hii iko tayari kabisa kutoa dhabihu umbo na muundo na maneno halisi ya umbo la maandishi chanzi ili kuwasiliana waziwazi iwezekanavyo katika lugha ya kipokezi.

Hii mara nyingi hujulikana kama aina ya tafsiri inayolingana na mabadiliko. Na tena, lengo ni kumfanya msomaji wa kisasa ajibu. Na ninapaswa kusema kwamba wengi wanaofuata falsafa hii ya tafsiri huzingatia lugha ya kipokezi, hawafanyi hivyo kwa wazo au nia ya kuacha maandishi chanzo.

Lengo ni kujaribu kutoa maana kwa karibu iwezekanavyo, lakini kwa njia ambayo itaeleweka na vipokezi na lugha ya vipokezi. Kwa hivyo lengo ni kwamba wasomaji wa kisasa wataitikia maandishi kwa njia sawa, kwa njia ile ile kihisia, kisaikolojia, na kiakili wataitikia maandishi kwa njia ile ile ambayo wasomaji hao wa kwanza

wangeitikia maandishi chanzo. Hilo linahitaji katika falsafa hii ya tafsiri, kuanzisha mabadiliko fulani.

Hiyo ni kuibadilisha kwa njia ambayo itaeleweka na wasomaji wengi wa kisasa ili waweze kujibu kwa njia sawa. Tena, ni kutoa mwitikio sawa na vipokezi kama wale waliosoma maandishi hapo awali. Na kwa hivyo iko tayari kubadilisha muundo, maneno, na urefu wa sentensi.

Iko tayari kutoa kafara umbo na vitu vingine katika maandishi chanzi ili wasomaji waweze kuelewa na kuitikia kwa njia sawa. Kwa hivyo wanatoa kafara umbo kwa maana. Mfano mmoja wa tafsiri kamili ya sawa inayobadilika ni toleo la Kiingereza la leo, TEV.

Na kuna mifano mingine ya tafsiri zinazozingatia zaidi lugha ya kipokezi, sawa na inayobadilika. Pia kuna, tena, mtu anaweza kubishana kuhusu hili, lakini kuna zote, baadhi zingetofautisha na tafsiri zinazobadilika, kwenda hatua zaidi na kuangalia maandishi ya trans au yale ya Agano Jipya na la Kale ambayo yanaweza kuitwa kama muhtasari, kama vile The Message ya Eugene Peterson, au kijadi Biblia ya Living au Biblia ya New Living mara nyingi huwekwa katika kategoria hii ya muhtasari. Badala ya kuziona hizi kama nadharia tofauti za tafsiri, labda ni muhimu zaidi kuziweka kwenye ncha za wigo.

Badala ya nadharia zinazopingana tu zenyewe, ni kuweka mbinu zinazolingana zenye nguvu zaidi na mbinu rasmi zinazolingana. Tena, mbinu zinazolingana zinazozingatia lugha ya kipokezi, lugha ya kisasa, hujitahidi kueleweka na kueleweka. Na zile zinazolingana rasmi zinazozingatia zaidi maandishi chanzo, zikijaribu kuzaliana umbo, badala ya kuziona kama nadharia mbili tofauti za tafsiri ambazo zimeunganishwa, kuziona zikiwa zimesimama pande tofauti za wigo kutoka rasmi zaidi hadi sawa zaidi.

Kwa kweli, ningesema kwamba mbinu rasmi kabisa sawa haiwezekani. Kwamba kila, kama tutakavyoona, kila tafsiri kwa namna fulani ni tafsiri ya maandishi ya Biblia. Na kwa hivyo tafsiri halisi kabisa, kwa maoni yangu, haiwezekani kinadharia, na karibu haiwezekani pia.

Kwa hivyo ni bora kuziona katika ncha za wigo, tafsiri zinazoelekea zaidi kwenye maandishi chanzo na ambazo ni sawa rasmi, na tafsiri zingine ambazo zinaelekea zaidi kwenye usawa unaobadilika, zikizingatia zaidi maandishi ya kipokezi, na kisha nambari katikati. Kwa maoni yangu, mfano ambao, ingawa kwa kawaida huchukuliwa kuwa sawa unaobadilika, lakini nadhani mfano unaojaribu kusawazisha mbinu hizo mbili na kuanguka mahali fulani kati, iwe unafanya hivyo kwa mafanikio, unaweza kujadiliwa, lakini ungekuwa NIV, haswa toleo lililosasishwa la 2011 la NIV, kwa kweli kwa kukubali kwao wenyewe ni jaribio la kusawazisha sawa rasmi na inayobadilika, labda zaidi kidogo kuelekea upande unaobadilika wa wigo huo. Na tena, kusudi langu si kutetea mojawapo ya mitazamo hii au kutetea tafsiri, ingawa nadhani kuna mengi ya kusema kuhusu tafsiri za aina sawa zinazobadilika na kile ambacho NIV inafanya, lakini lengo langu si kutetea tafsiri bali ni kukutambulisha kwenye falsafa zilizo nyuma ya tafsiri, ili ujue kinachoendelea na uweze kutambua ni aina gani ya tafsiri unayoshughulikia, na kisha ni mchango gani ambao unaweza kutoa katika mchakato wa hermeneutics na tafsiri.

Badala yake, nataka tu kufanya uchunguzi kadhaa unaohusiana na tafsiri kwa njia ya kutathmini tafsiri na kuelewa ni nini na zinafanya nini, na uwezo wako wa kuzitumia. Kwanza kabisa, kama nilivyokwisha sema, hakuna kitu kama hicho, kwa maoni yangu, hakuna kitu kama tafsiri halisi kabisa. Na sababu ya hili ni lugha, kwa sababu hakuna lugha mbili zinazofanana.

Ingawa lugha huingiliana, na kuna kufanana, na hiyo ndiyo inafanya tafsiri iwezekane. Lakini kwa upande mwingine, hakuna kitu kama tafsiri halisi kabisa, kwa sababu hakuna lugha mbili zinazolingiliana kabisa. Hakuna lugha mbili zinazofanana.

Na kwa kuwa hivi ndivyo ilivyo, tafsiri halisi haiwezekani. Namaanisha, tena, hata maneno, maneno yanaingiliana katika maana, si maneno yanayofanana kabisa hayajaandikwa sawa. Hata neno lililo katika Kiingereza ambalo ni sawa, labda na neno la Kiebrania lina herufi tofauti, na hata nambari tofauti za herufi na ni wazi kwamba limeandikwa tofauti sana.

Na maana zake huingiliana tu na kwa kawaida huwa hazifanani kabisa. Lugha zina miundo tofauti. Kwa hivyo kitu ambacho Kiebrania au Kigiriki hufanya kisarufi, Kiingereza haifanyi au haifanyi kwa njia tofauti sana.

Na kwa hivyo hakuna mwingiliano kati ya lugha. Kwa hivyo tafsiri hiyo halisi kabisa, kwa maoni yangu, haiwezekani. Kwa kweli, pia, ikiwa ningejitahidi kupata tafsiri ya mbao, napendelea neno mbao kuliko halisi, kwa kawaida, ikiwa ningejitahidi kupata tafsiri ya mbao kabisa, yaani, ikiwa Kiebrania au Kigiriki kina neno au muundo fulani, nitaandika hilo haswa kwa Kiingereza, kwa kawaida matokeo yake mara nyingi huwa upuuzi.

Na tena, hiyo ni kwa sababu lugha hizo mbili haziingiliani. Acha nikupe mfano. Hii inatokana na, hili ni neno la mbao kwa neno, kufuata mpangilio wa maneno katika maandishi ya Kigiriki, na kufuata muundo wa kisarufi, ujenzi katika maandishi ya Kigiriki na sawa na Kiingereza.

Hapa kuna tafsiri ya mbao ya Wakolosai sura ya tatu, na mstari wa 17. Na yote kama unafanya kwa neno au kwa kazi, yote kwa jina la Bwana Yesu. Sasa baadhi ya hayo umeyaelewa, na labda umeelewa maana ya jumla ya jambo zima.

Lakini sehemu kubwa yake ni ngumu na isiyoeleweka, kama nitatafsiri kwa njia ya mbao, ndivyo nilivyofanya. Hata hivyo, kutoa mfano mmoja tu kutoka kwa NIV, na hiyo ni kwa sababu tu ni tafsiri niliyonayo sasa hivi, unaweza kutumia nyingine kadhaa. Lakini hivi ndivyo NIV imeshughulikia Wakolosai sura ya tatu, na mstari wa 17.

Inasema, na chochote ufanyacho, iwe kwa neno au tendo, fanya yote katika jina la Bwana Yesu Kristo, jambo ambalo lina maana zaidi. Kwa hivyo unaona, kwa kweli imejitolea kidogo sarufi na maneno madhubuti ili kuhifadhi, nadhani kwa usahihi, maana, huku bado ikidumisha baadhi ya muundo wa kisarufi wa maandishi yenyewe. Lakini lengo lilikuwa kuonyesha ikiwa aina sahihi na ya mbao au halisi ya tafsiri mara nyingi huwasiliana vibaya au hushindwa kuwasiliana chochote kwa wasomaji katika lugha ya kipokezi.

Mfano mwingine, huu ni kutoka Mathayo sura ya 13 na mstari wa 4. Mfano, mfano unaojulikana sana wa mpanzi, katika toleo la Mathayo, kama ulivyosemwa na Yesu. Katika kuanzisha, tafsiri ya mbao sana, karibu neno kwa neno, kupata tafsiri rasmi na halisi iliyo karibu zaidi katika Kiingereza na maneno na sarufi ya maandishi ya Kigiriki ingesikika kama hii, labda, na ndani ya mnyama ambaye juu yake alikuwa ameanguka njiani. Na niambie hiyo inamaanisha nini.

Ugumu ni kwa sababu kuna njia kadhaa ambazo maneno ya Kiingereza yameunganishwa hazikubaliki kwa Kiingereza, ilhali yanaweza kuwa yalikuwa kwa Kigiriki. Kwa hivyo, na katika kupanda, na kupanda kumaanisha kupanda mbegu, na katika kupanda yeye ambaye upande mmoja alikuwa ameanguka kando ya njia. Sasa, sura ya 13, mstari wa 4, tena, huu ni mfano mmoja tu kutoka kwa NIV, jinsi hilo lilivyofafanuliwa.

Alipokuwa akitawanya mbegu, au alipokuwa akipanda mbegu, baadhi zilianguka kando ya njia, ambayo tena ni jaribio la kufuata mpangilio wa maandishi ya Kigiriki kwa karibu iwezekanavyo, lakini kutumia miundo sahihi ya Kiingereza ambayo ni sawa na ile ya Kigiriki kwa karibu iwezekanavyo. Kwa hivyo ninatumia hii kama mifano kuonyesha kwamba tafsiri halisi ya mbao mara nyingi si bora zaidi, na mara nyingi huwa katika hatari ya kutoeleweka au kutoeleweka kabisa. Na zaidi ya hayo, kama nilivyosema, tafsiri halisi kabisa kwa kweli haiwezekani kwa sababu hakuna lugha mbili zinazolingiana kabisa.

Pili, jambo la pili ninalotaka kufanya ni kwamba kila tafsiri ni tafsiri, kipindi. Haijalishi unasikia nini, na bado nasikia watu wakisema kwamba tafsiri fulani haina upendeleo, na haifasiri, si tafsiri, na baadhi ya tafsiri hazifafanuliwi kwa sababu tafsiri zao zilikuwa zikipendelewa. Tafsiri zingine zinapendelewa, kwa sababu hakuna tafsiri. Ugumu ni kwamba, haijalishi ni ya mbao kiasi gani, hata mifano niliyoisoma kutoka Mathayo 13 na kutoka Wakolosai 3, haijalishi ni ya mbao kiasi gani, kila tafsiri ni tafsiri.

Msomi mmoja maarufu wa Agano Jipya ambaye nilikuwa nikizungumza naye aliniambia, baadhi wanaweza kudhani hili linapita kiasi, lakini labda kwa makusudi akizidisha, aliniambia kwamba kila tafsiri ni ufafanuzi kuhusu maandishi ya Biblia yaliyofichwa. Nadhani alichokuwa akijaribu kupata ndicho tulichokuwa tukisema, ni kwamba kwa kiwango fulani, kila tafsiri ni tafsiri. Tena, baadhi wanaweza kutafsiri zaidi ya wengine, lakini haiwezekani kutoa tafsiri ambayo si tafsiri ya maandishi ya Biblia.

Kwa hivyo, kwa mfano, ikiwa nitatumia neno la Kiingereza, nitazungumzia tu kiwango cha neno kwa mfano huu. Ikiwa nitatumia neno la Kiingereza, mtu, kutafsiri neno la Kiebrania adam , kwanza kabisa, lazima nijue neno la Kiebrania adam linamaanisha

nini. Yaani, lazima nilitafsiri, na pia lazima nijue neno la Kiingereza mtu linamaanisha nini.

Ili kuhakikisha kwamba hilo ni neno la Kiingereza linalofaa kutafsiriwa na adam , siwezi kutumia neno mti, au siwezi kuchagua neno lolote ninalotaka. Lazima nijue neno la Kiebrania linamaanisha nini, ili mimi, na kisha nilazima, ili niweze kupata neno la Kiingereza linalofaa, na lazima nijue hilo linamaanisha nini, ili niweze kubaini kwamba hilo ni neno linalofaa kutumia. Hiyo ni tafsiri, na ndiyo maana nasema kila tafsiri, kila tafsiri ni tafsiri.

Au tena, ikiwa maandishi ya Kigiriki ninayotafsiri yana muundo fulani wa kisarufi, lazima nitafsiri hilo kwa usahihi na kwa usahihi ili kujua muundo gani wa Kiingereza wa kutumia, na kwa hivyo, lazima nitafsiri na kuelewa maana ya muundo wa Kiingereza ili kujua kwamba ni muundo sahihi na wa kutosha wa kutumia kuwakilisha Kigiriki. Kwa hivyo tafsiri, haijalishi ninataka kuwa mbao kiasi gani, hata kama ninataka kuwa mbao sana na kutumia neno kwa neno, bado ninapaswa kutafsiri maandishi ya Kigiriki na Kiebrania na lugha yangu mwenyewe ili kubaini kwamba nitatumia neno hili au muundo huu kutafsiri na kuwakilisha maana hii na muundo huu katika maandishi ya Kiebrania au Kigiriki. Kwa hivyo tena, kila tafsiri ni tafsiri.

Kwa hivyo tena, kwa mfano, Mwanzo sura ya 1 mstari wa 1, ninajuaje kwamba neno la Kiingereza mbinguni, kwa kutumia mfano rahisi sana, ninajuaje kwamba hili ni neno zuri la Kiingereza, au hata neno sahihi au baya la kutumia kutafsiri Shemaya? Lazima nijue maana ya neno hilo, neno la Kiebrania katika muktadha wake, na kisha lazima nijue maana ya neno la Kiingereza mbinguni ili kuhakikisha linafaa. Au Wagalatia 5, Paulo anapolinganisha roho na mwili, kwa kweli kwa neno la Kigiriki ambalo mwili hutumika kutafsiri kwa kawaida ni sarx . Lakini tena, lazima nijue sarx inamaanisha nini.

Siwezi kutumia neno nyama bila mpangilio tu, lakini lazima nijue maana ya neno sarx ili kupata neno linalofaa la Kiingereza. Na tena, lazima nijue maana ya neno hilo, na kujua kwamba ni neno sahihi na linalofaa kutumia ili kutafsiri neno la Kigiriki sarx . Kwa hivyo kila tafsiri kwa kiwango fulani ni tafsiri, haijalishi unajaribu kutafsiri kihalisi kiasi gani au hutaki iweje.

Kwa hivyo tena, mtu anaposema, Sipendi tafsiri hii kwa sababu ni tafsiri, na hii si tafsiri, ni tafsiri, labda ameelewa vibaya mambo. Kwa sababu kila tafsiri bila shaka ni tafsiri ya maandishi ya Biblia. Jambo la tatu katika kufikiria kuhusu tafsiri ni kwamba tafsiri kwa kawaida hutoa kipaumbele kwa lugha inayozungumzwa kuliko iliyoandikwa.

Hiyo ni kwa sababu tafsiri nyingi zimekusudiwa kusomwa na kusikilizwa. Unafikiria, watu wengi, kwa maneno mengine, tafsiri hazitolewi kimsingi kwa ajili ya wasomi. Watu wengi wanaosoma ni watu walioketi katika ibada, kwenye viti au viti makanisani mwetu, katika patakatifu au ukumbi Jumapili asubuhi, au wakati wowote kanisa lako linapokutana.

Kwa hivyo watu wengi wanaisikia ikisomwa, wanaisikia ikisemwa. Kwa hivyo tafsiri nyingi mara nyingi hulenga msikilizaji. Na mara nyingi hiyo inamaanisha kuwa wakati mwingine tafsiri zitalenga kuondoa tafsiri zenye kukera, nk.

Kwa mfano, mfano mzuri sana ambao pengine ni kweli katika kiwango cha kuzungumzwa na pia cha maandishi ni ukweli kwamba toleo la zamani la King James lingejumuisha neno punda linaporejelea punda. Hilo sasa limeondolewa kwa sababu angalau katika Kiingereza cha kisasa, ili neno hilo lizungumzwe, mtu anaweza kulisoma, hasa ikiwa umelelewa na kusoma toleo la King James, au ikiwa umelelewa na aina fulani ya msamiati wa kibiblia, unaweza kuwa umezoea hilo. Lakini ikiwa neno hilo linatumika katika kutaniko lililoundwa na wasikilizaji wa siku hizi , wengi

wao ambao hawajafunzwa kibiblia au hawajazoea kusoma au kusikia Biblia, kitu kama hicho kinaweza kusikika kuwa cha kukera.

Na kwa hivyo tafsiri nyingi leo zinalenga kile kinachozungumzwa badala ya kile kilichoandikwa, na mara nyingi hutoa kipaumbele kwa jinsi kitu kitakavyosikika kinapoandikwa. Ingawa tena, hiyo si kweli kwa kila tafsiri. Jambo la nne, uchunguzi wa nne wa kufanya kuhusu tafsiri ni kwamba tafsiri, na tena, ninafanya uchunguzi tu, sio kuzitathmini sana, lakini ili uweze kutathmini kinachoendelea.

Jambo la nne ni kwamba tafsiri nyingi zimeandikwa ili zieleweke, au tafsiri zimeandikwa ili zieleweke na hadhira iliyo kubwa ambayo zimekusudiwa. Na hilo linazingatia kiwango cha usomaji, kiwango cha kijamii na kiuchumi cha wasomaji wengi ambao imekusudiwa. Kwa hivyo kwa mfano, kutumia NIV tena, kama mfano, inalenga takriban kiwango cha usomaji wa darasa la tano au la sita, kwa sababu inaamua kwamba wasomaji na wasikilizaji wengi wa maandishi hayo watafanya kazi katika kiwango hicho.

Kinyume chake, kwa mfano, tafsiri ambayo inaweza kutengenezwa kwa ajili ya wasomi au wasomi, inaweza kuendeshwa katika kiwango tofauti. Kwa hivyo tafsiri hizo zinakusudiwa kueleweka, kwa kawaida hutolewa, hasa tafsiri zinazofanana zinazoweza kueleweka na wasomaji wengi ambao imetengenezwa kwao. Hata hivyo, nambari tano, kwa maoni yangu, ni kwamba tafsiri bado ni lazima, na tafsiri nyingi bado zinajitahidi, kudumisha hisia kwamba mtu bado anasoma hati ya kigeni.

Yaani, inawezekana kusasisha tafsiri kwa kiwango ambacho mtu anahisi kwamba anasoma hati iliyotengenezwa katika karne ya 21. Kwa mfano, wakati Yerusalemu ghafla mtafsiri anapokuwa Philadelphia, au Atlanta, Georgia, au Sacramento, California, au kitu kama hicho, inasasishwa kuwa jiji la kisasa, au Babeli inasasishwa kuwa Las Vegas, au kitu kama hicho. Hata hivyo, hilo linaweza kupata faida gani,

inaonekana kwangu wakati mwingine, baadhi ya hizo ni mifano mikali ya kutoa dhabihu ukweli kwamba ninashughulika na hati ambayo, haikuandikwa katika karne ya 21.

Kwa hivyo ingawa mtu anaweza kujitahidi kupata hati inayoeleweka kwa vipokezi, wakati huo huo bado lazima ihifadhi hisia kwamba mtu anasoma hati iliyoandikwa katika karne moja, milenia mbili, au zaidi mbali na muktadha na hali yangu ya kisasa. Kusasisha maandishi ambayo yanasikika kama yalitolewa katika muktadha na utamaduni wa karne ya 21 kwa wakati labda ni kutoa kitu kwa gharama ya kuifanya ionekane ya kisasa. Jambo la sita ninalotaka kusema kuhusu tafsiri ni kuhusu uchunguzi tu kuhusu tafsiri, na ni nini, na zinachofanya, ni kwamba tafsiri mpya au kusasisha tafsiri ni jambo la lazima.

Je, hakuna kitu kama tafsiri ya mwisho, au tafsiri rasmi ya mwisho ya Agano la Ulimwengu Mpya? Na sababu ya hilo si kwamba Biblia hubadilika, ingawa wakati mwingine tunaweza kupata kwamba tukirudi kwenye ukosoaji wa maandishi, tunaweza kupata hati au taarifa ambazo zitatusaidia kutoa maandishi sahihi zaidi, angalau katika maelezo machache hapa na pale. Lakini sababu ni kwa sababu si lugha chanzo hubadilika sana, bali lugha ya kipokezi hubadilika.

Kwa sababu lugha za kisasa hubadilika, kwa sababu punda katika karne ya 21 haimaanishi tena kile kilichofanya katika karne ya 16, au mfano mwingine, mfano wa kisasa, ni kwa sababu neno shoga katika karne ya 21 halimaanishi kile kilichofanya mwanzoni mwa karne ya 20 au katika karne ya 19. Ni kwa sababu hiyo tafsiri zetu zinapaswa kubadilika, hasa ikiwa tunazingatia aina sawa ya tafsiri, au angalau tunajitahidi kutoa usawa kati ya tafsiri inayokamata maandishi ya asili lakini bado itawasiliana kwa usahihi na wasomaji wa siku hizi. Kwa sababu lugha hubadilika, kwa sababu lugha za kisasa hubadilika, ni muhimu kusasisha kila mara, sio sana kila wakati kwa njia pana, lakini angalau kurekebisha na kufikiria upya tafsiri zetu.

Kwa kuzingatia haya yote, nataka kutumia muda kidogo tu kuzungumzia tafsiri za kijinsia na jinsi hilo linavyohusiana na hili. Na kisha tutarudi nyuma na kukusanya taarifa hizi zote pamoja, kuzungumzia kidogo tu kuhusu jukumu ambalo tafsiri inachukua katika mchakato wa hermeneutics na tafsiri. Lakini tena, ili kupitia kabla ya kuzungumzia tafsiri za kijinsia, tena, tafsiri hutofautiana kwa kiwango kikubwa kwa usawa rasmi zaidi, ambapo lengo la tafsiri ni kutoa nakala ya karibu iwezekanavyo umbo la asili, muundo wa kisarufi, na maneno.

Tena, hilo haliwezekani kufanya kikamilifu na kwa ukamilifu kwa sababu lugha haziingiliani kabisa. Hakuna uhusiano wa moja kwa moja kati ya lugha chanzo na lugha yangu ya kipokezi. Kwa hivyo tena, ndiyo maana nilisema falsafa hizi za tafsiri zinapaswa kuonekana kwa kiwango kinachoteleza.

Lakini tafsiri rasmi zinazolingana huwa zinalenga zaidi maandishi chanzi, zikizalisha muundo wa kisarufi, maneno kwa karibu iwezekanavyo, hata wakati mwingine zikipoteza uelewa na uwazi ili kunasa na kuhifadhi muundo wa maandishi chanzi. Kwa upande mwingine, tulisema tafsiri zetu zinazolingana zinazobadilika ambazo zinalenga zaidi kuelewa maandishi chanzi, si kuyafuta kabisa au kuyaondoa, bali kujaribu kuelewa ujumbe unaowasilisha, lakini kuhakikisha kwamba unaeleweka katika lugha ya kipokezi na wasomaji wengi wa maandishi hayo. Lengo ni kutoa mwitikio sawa katika wasomaji wa lugha ya kipokezi kwani wasomaji wa awali wangeitikia kiakili, kisaikolojia, na kihisia maandishi ya asili.

Acha niseme pia kwamba ni wazi basi hakuna tafsiri, kwa sababu hakuna lugha zinazofanana, hakuna tafsiri inayoweza kutumaini kupata kikamilifu kwa usahihi kamili maana ya maandishi ya asili. Badala yake, swali ni kama tafsiri hiyo ni nakala sahihi na ya kutosha na tafakari ya maandishi ya asili. Na kwa njia, kama vile kando,

angalau kwa maoni yangu, mtu anapouliza swali la jinsi tafsiri zinavyohusiana na msukumo, ni wazi kwamba msukumo unarejelea maandishi ya asili.

Lakini ningehitimisha kwamba tafsiri za siku hizi zinaweza kuitwa kama zilizoongozwa kwa njia halisi kwa kuwa ni sahihi na za kutosha ikiwa si kwa ukamilifu na kikamilifu, angalau kwa kiasi kikubwa na vya kutosha, ikiwa ni nakala za kutosha na sahihi, uwakilishi wa maandishi ya asili ya Agano Jipya la Kale. Kwa hivyo tuna kipimo kutoka kwa tafsiri na tafsiri zinazolingana rasmi zaidi hadi tafsiri zinazolingana zaidi zinazotaribu kusawazisha. Tafsiri inaweza kuangukia kwenye kipimo hicho cha aina zinazolingana rasmi na zenye nguvu zaidi.

Suala moja ambalo hasa tafsiri zinazofanana zenye nguvu, suala moja ambalo linaibua ni suala ambalo limezoeleka sana leo, na hilo ni suala la tafsiri za kijinsia, kile ambacho baadhi wamekiita tafsiri zisizoegemea upande wowote wa kijinsia au tafsiri zinazojumuisha jinsia. Nadhani neno tafsiri isiyoegemea upande wowote wa kijinsia ni sahihi zaidi. Inaonekana kutoegemea upande wowote wa kijinsia kunapendekeza kuondoa kabisa jinsia, ikirejelea kutoegemea upande wowote wa kijinsia, ilhali kutoegemea upande wowote wa kijinsia kunapendekeza kwamba pale ambapo maandishi ya Biblia yanarejelea waziwazi wanaume na wanawake, mtu anaweka hilo wazi katika lugha ya kipokezi.

Kwa hivyo ikiwa lugha za Kigiriki na Kiebrania zinarejelea waziwazi wanaume na wanawake, basi katika lugha yangu ya kisasa, hilo pia litakuwa wazi katika maandishi ya Biblia. Kwa hivyo tafsiri zisizohusisha jinsia au zisizoegemea upande wowote wa kijinsia. Suala lililo nyuma yake ni hili.

Katika Kigiriki na Kiebrania, na kama umewahi kusoma lugha zingine, hasa kama wewe ni mzungumzaji wa Kiingereza, hapa ndipo lugha zingine huwa tofauti sana na Kiingereza. Kigiriki na Kiebrania, kama lugha zingine kadhaa, kama vile Kijerumani na

Kihispania, n.k., zitakuwa na jinsia iliyojengewa katika lugha hiyo. Hiyo ni, maneno fulani yataainishwa kama ya kiume na ya kike.

Maneno mengine, tena, kuchukua Kigiriki, ambayo ni eneo langu maalum na la kupendezwa nalo kuchukua Kigiriki, baadhi ya maneno yatakuwa na miisho juu yake au yatakuwa na herufi ambayo ni umbo linaloitwa kiume. Mengine yatakuwa na umbo ambalo ni la kike. Baadhi ya maneno kwa kawaida ni ya kiume na kike.

Kwa mfano, neno anthropos , au mwanaume, kwa kawaida litakuwa la kiume. Na neno la mwanamke au mwanamke, gune , kwa kawaida litakuwa la kike kwa sababu linarejelea wanawake. Lakini kuna maneno mengine, kuna maneno na lugha zingine kama hizo ambazo hazionekani, labda katika historia zilikuwepo, lakini angalau kwa wasomaji wa karne ya kwanza, haionekani kuwa na uhusiano wowote kati ya maneno na jinsia.

Kwa mfano, neno la Kigiriki la bahari au bahari ni la kike. Haionekani kuwa na uhusiano wowote kana kwamba kuna sifa fulani ya kike katika bahari au bahari. Huenda ikawa ipo katika historia, lakini nina uhakika wasomaji wengi wa Kigiriki wa karne ya kwanza hawangejua ni kwa nini neno tunalotafsiri bahari au bahari lilikuwa la kike.

Au neno, neno la Kigiriki la neno au usemi, logos, ni la kiume. Lakini sina uhakika kama kuna uhusiano wowote wa asili kati ya hilo na jinsia ya kiume. Kwa hivyo baadhi ya maneno katika lugha hizo yanaonekana kuwa ya kike au ya kiume kiholela.

Wengine wanaonekana kuwa na uhusiano wa karibu zaidi. Neno mwanamke, kwa kawaida, au binti, kwa kawaida litakuwa la kike. Neno mume au mwanamume kwa kawaida litakuwa na umbo la kiume au mwisho wa kiume kwao.

Na tena, ikiwa umesoma lugha yenye jinsia, zaidi ya hayo, kwa Kigiriki na Kiebrania, maneno fulani ni, ama ni ya kiume au ya kike. Hiyo wakati mwingine ndivyo yalivyofanya. Ugumu uko katika lugha kama Kiingereza, angalau, ambayo haina jinsia katika lugha, miisho ya kijinsia ambayo ni ya kiume au ya kike, au aina za maneno ambayo ni ya kiume au ya kike, ambayo inaweza kuwa vigumu kutafsiri kutoka lugha moja inayofanya hivyo hadi nyingine.

Hii inatufikisha kwenye kiini cha tatizo. Wakati mwingine Kigiriki na Kiebrania zingeweza, Kigiriki na Kiebrania zingeweza kutumia neno la kiume, neno lenye umbo la kiume, na kulitumia kurejelea wanaume na wanawake. Swali ni kwamba, hilo linapotokea, ingawa Kigiriki na Kiebrania hutumia umbo la kiume, kama yeye au mwanaume, hasa ikiwa inatumia neno mwanaume, na waziwazi linarejelea wanadamu wote, wanaume na wanawake, je, inafaa kufanya hivyo katika lugha ya kipokezi? Tena, nitatumia mfano kutoka kwa tafsiri ya Kiingereza.

Yaani, ikiwa Kigiriki au Kiebrania hutumia kiwakilishi cha kiume ambacho kinaweza kutafsiriwa yeye au yeye au kitu kama hicho, je, inafaa kutumia yeye au yeye katika tafsiri ya Kiingereza? Au ikiwa Kiebrania au Kigiriki kinatumia neno ambalo kwa kawaida tunalitafsiri mwanaume, je, inafaa kutumia neno mwanaume katika tafsiri ya Kiingereza? Au swali ni, ikiwa Kiebrania na Kigiriki vinatumia neno la kiume ambalo linamaanisha waziwazi mwanaume na mwanamke, kwa Kiingereza je, tunapaswa kulifanya hilo liwe wazi zaidi ? Yaani, ikiwa kwa Kiingereza, ikiwa ninatumia neno yeye au yeye au mwanaume, wakati maandishi ya Biblia yanarejelea waziwazi mwanaume na mwanamke, ingawa wametumia lugha ya kiume, ikiwa ninatumia lugha ya kiume, je, nitaeleweka vibaya katika kuyatafsiri kwa njia hiyo? Nikitumia neno mwanaume, je, wasomaji wengi wa kike watafikiri kwamba wametengwa au hawaelewi maandishi, wakidhani kwamba yanarejelea wanaume pekee? Nikitumia neno yeye au yeye, wakati maandishi ya Biblia yanarejelea waziwazi mwanaume na mwanamke, je, nitaeleweka vibaya? Je, nitawafanya

wasomaji wafikiri kwamba wanaume pekee ndio wanaorejelewa na kuwatenga wanawake? Sio kila mtu anakubaliana na swali hilo, lakini nadhani zaidi na zaidi wanaanza kukubaliana kwamba tunahitaji angalau kufikiria jinsi tunavyotafsiri lugha ya kiume. Tena, katika Kigiriki na Kiebrania, neno la Kigiriki kwa mwanadamu, anthropos , linaweza kutumika kurejelea wanaume na mwanaume, lakini pia linaweza kutumika kurejelea ubinadamu, likirejelea watu wote, wanaume, wanaume, na wanawake. Kwa Kiingereza, nikitumia neno mwanadamu kutafsiri anthropos , si wakati anthropos inatumiwa kwa wanaume na wanaume, lakini wakati inatumiwa kurejelea wanawake na wanaume, ubinadamu wote, nikitumia neno mwanaume katika aina hiyo ya muktadha , je, nitaeleweka vibaya? Au nitumie neno lingine katika tafsiri ya Kiingereza ili kukamata ukweli kwamba linarejelea wanaume na wanawake? Kwa hivyo wakati mwingine utapata tafsiri zinazojumuisha jinsia wakati anthropos kwa Kigiriki, neno ambalo mara nyingi tunalitafsiri mwanadamu kwa Kiingereza, wakati anthropos inarejelea wanaume na wanawake, wakati inaweza kuwa sahihi zaidi, na utapata baadhi ya tafsiri za Kiingereza zinazotumia neno watu badala ya mwanadamu.

Kwa kutumia neno watu, basi, inaweka wazi kwa msomaji wa kisasa kwamba Kigiriki na Kiebrania vilikuwa vinarejelea wanaume na wanawake. Ni wapi, nikitumia neno mwanaume, kila wakati anthropos ilipotokea, hata wakati ilimaanisha ilikuwa inarejelea mwanaume na mwanamke, nikitumia neno mwanaume kwa Kiingereza, je, nitasababisha kutoelewana? Je, nitawafanya wengine wafikiri kwamba wanaume pekee ndio wanaorejelewa? Au tena, vivyo hivyo kwa yeye na mwanamke. Ikiwa Kiebrania na Kigiriki vinatumia viwakilishi vya kiume, kwamba tungetafsiri yeye na yeye kwa Kiingereza, lakini ni wazi inarejelea mwanaume na mwanamke, basi je, ni halali kwa Kiingereza kutafsiri kwa njia inayoweka wazi hilo? Yote inategemea ikiwa, angalau moja ya masuala makuu, kuna masuala mengine yanayohusika, lakini moja ya masuala makuu ni kwamba inategemea ikiwa Kiingereza sasa kinatumia wanaume au mwanaume na yeye au yeye tu kurejelea wanaume na kamwe wanawake.

Wengine wangesema kwamba ndivyo ilivyo, na kwa hivyo, tunahitaji kuwa waangalifu kwamba wakati Agano la Kale linapowarejelea wanaume na wanawake waziwazi, wote wawili, tunahitaji kuweka wazi hilo katika tafsiri yetu ya Kiingereza ili lisieleweke. Kwa hivyo swali ni, tena, je, tunapaswa kuepuka kutoelewana? Je, tunapaswa kujaribu kutoa umbo halisi? Au kunaweza kuwa na sababu zingine za kuhifadhi lugha ya kiume katika Kigiriki na Kiebrania. Au tunapaswa kujitahidi kuelewa na kuwasiliana kwa usahihi na kubadilisha lugha ya kiume katika Kiingereza ili kuhakikisha kwamba wasomaji watakuwa wazi kwamba wanawake pia wamejumuishwa.

Kwa hivyo wakati mwingine yeye na yeye hugeuzwa kuwa wao. Unaweza kusema he slash she, lakini hiyo inakuwa ya kutatanisha kwa muda mrefu wa maandishi. Lakini mara nyingi, utamkuta yeye na yeye hugeukia wao au wao au kitu kama hicho katika tafsiri za Kiingereza.

Ili kuweka wazi kwamba haijatengwa kwa wanaume. Sasa, wacha niseme, wacha niweke wazi kwamba angalau kwa wainjilisti wengi, hili si suala la kusukuma ajenda fulani ya ufeministi ambayo inajaribu kuifanya Biblia nzima ionekane kama ya kike na ya kike kuwa jumuishi au isiyogemea upande wowote. Lakini badala yake, suala ni, ikiwa maandishi ya Agano la Kale na Jipya yanalenga kujumuisha wanaume na wanawake, basi kwa nini yasieleweke wazi katika tafsiri ya Kiingereza? Lakini kwa upande mwingine, wale wanaofuata aina hii ya tafsiri wangekubali, ikiwa wanaume ndio waliokusudiwa, ikiwa wanaume ndio waliokusudiwa basi hilo linahitaji kuachwa bila kubadilika katika tafsiri.

Kwa hivyo si popote unapopata lugha ya kiume katika Agano Jipya la Kale, ibadilishe iwe isiyogemea upande wowote au inayojumuisha wote. Hilo sio suala. Suala ni kwamba, ikiwa kuna lugha ya kiume katika Kigiriki na Kiebrania, lakini ni wazi katika

muktadha, inakusudia marejeleo ya kiume na kike, basi hilo linapaswa kuwekwa wazi katika maandishi ya Agano Jipya na la Kale.

Kwa hivyo tena, vitu kama vile kubadilisha viwakilishi ambavyo kwa kawaida hutafsiriwa kama yeye na yeye, kwao au wao. Kubadilisha neno mtu kuwa mtu au watu. Tena, wakati linarejelea wazi jinsia zote mbili.

Kubadilisha neno mwana, neno lililotafsiriwa mwana, kuwa wana na binti, labda, au watoto. Tena, ni pale tu neno mwana linapokuwa wazi katika muktadha linakusudia kujumuisha watoto wa jinsia zote mbili, ndipo mabadiliko yanafanywa. Lakini ikiwa neno mwana katika muktadha linamaanisha wana wa jinsia ya kiume pekee, basi hilo linahitaji kuwekwa sawa na kuwekwa wazi kwamba hilo ndilo linalorejelewa.

Kwa hivyo tena, unaona suala mara nyingi ni moja ya maana. Ikiwa lugha ya kiume katika Kiebrania na Kigiriki inarejelea waziwazi wanaume, basi hilo linahitaji kuwekwa wazi na kudumishwa katika tafsiri ya Kiingereza. Ikiwa lugha ya kiume inarejelea wanaume na wanawake, basi lugha inayojumuisha jinsia hubadilika katika maandishi ya kipokezi, huwasiliana kwa njia ya kuweka wazi hilo kwa kutumia lugha kama zinazojumuisha jinsia.

Tena, inahitaji kusemwa kwamba hii, angalau kwa wainjilisti wengi, hii si jaribio la kusukuma ajenda ya ufeministi au kuharibu maandishi ya Biblia. Lakini ni wito wa uwazi na usahihi kulingana na wengi wanaotetea tafsiri zisizoegemea upande wowote wa kijinsia na wito wa uelewa ulioongezeka. Inashangaza pia kwamba wafuasi wengi ninaowajua wanaotetea tafsiri zisizoegemea upande wowote wa kijinsia kwa kweli si watetezi wa usawa linapokuja suala la wanawake katika huduma, kama wanawake wanapaswa kuwa na majukumu na kazi zinazofanana kama wachungaji na wahudumu waliowekwa wakfu kanisani.

Inashangaza kwamba wengi wao si wa usawa, lakini wengi wao ni wa tabaka la juu au wakamilishana zaidi. Yaani, wangeona tofauti kati ya jukumu la mwanamume na mwanamke. Na baadhi yao ni wafuasi wenye bidii zaidi wa tafsiri zinazojumuisha jinsia.

Wengine, kwa upande mwingine, wengine wangesema kwa kuvutia, lakini Agano Jipya linatumia neno mwanadamu, kwa mfano. Hili ni neno ambalo mimi husikia mara nyingi. Agano Jipya linatumia neno mwanadamu, kwa hivyo Kiingereza kinapaswa kutumia vivyo hivyo.

Hapana, Agano Jipya halitumii neno mwanadamu. Agano Jipya linatumia neno, kwa mfano, anthropos , neno la Kigiriki. Swali tena ni nini maana ya neno hilo? Ikiwa maana ya neno hilo ni mwanaume au mwanaume, basi hilo ndilo neno tunalohitaji kutumia kwa Kiingereza.

Ikiwa maana ya hilo ni wanadamu, wanaume na wanawake, basi labda watu au watu au neno lingine lingepata maana kwa usahihi zaidi. Ili kukupa mifano michache, na tena, situmii mifano hii kuunga mkono mojawapo ya hii au kubishana kwa usahihi. Ninatumia tu mifano ambayo mara nyingi huelekezwa, kuonyesha kile kilicho hatarini.

Kwa hivyo hizi ni, sibishani usahihi wa mifano hii au lazima uikubali, ingawa nadhani ni mifano mizuri na tafakari ya kinachoendelea. Kwa mfano, katika Agano la Kale, katika Zaburi sura ya kwanza, hii ni toleo la NIV, heri mtu yule asiyetembea katika shauri la waovu wala kusimama katika njia ya wenye dhambi wala kukaa katika kiti cha wenye dhihaka. Tafsiri isiyogemea upande wowote wa kijinsia , na cha kufurahisha, hii ilikuwa NIV, hii ilikuwa NIV ya asili, heri mtu yule.

Toleo jipya la NIV la mwaka 2011 linasema heri ni yule, kwa sababu wanafikiri, nadhani sababu yao ni kwamba, hili halielekezwi kwa wanaume tu, bali linaelekezwa kwa mtu yeyote anayeangukia katika kundi hili. Na kwa hivyo wamebadilisha ili kuweka wazi hili. Badala ya heri ni mwanaume, ambayo labda kamati ilidhani kwamba baadhi wanaweza kusoma hili kuwa la wanaume pekee, ili kuweka wazi kwamba wanafikiri linarejelea mwanamume na mwanamke, badala ya kutafsiri mwanamume, wametafsiri heri ni yule anayepaswa kujumuisha zaidi.

Mfano mwingine wa kuvutia unatoka katika Waebrania sura ya pili na mstari wa sita. Na tena, huu ni mwingine ambao unaweza kujadiliwa, lakini mimi hutumia tafsiri hizi tu kama mfano wa jinsi tafsiri isiyogemea upande wowote wa kijinsia inavyofanya kazi na baadhi ya maswali ambayo yanajaribu kuuliza. Katika Waebrania sura ya pili, Waebrania sura ya pili ni mwandishi anamtukuza au kumsifu mwana Yesu Kristo kama njia ya mwisho na ya mwisho ya ufunuo wa Mungu, ufunuo wa mwisho wa Mungu kwa watu wake.

Kama mwandishi anavyosema katika sura ya kwanza, katika siku hizi za mwisho, Mungu amesema katika mwanawe. Na sura nyingine ya kwanza na ya pili zinaendelea kumtukuza mwana, hasa kuonyesha kwamba mwana ni mkuu kuliko malaika. Sababu nadhani anafanya hivyo ni kwa sababu malaika wangehusishwa na agano la kale na utoaji wa sheria ya Musa.

Na kwa hivyo kwa kuonyesha kwamba Yesu ni mkuu kuliko malaika, mwandishi anaweza kuonyesha kwamba Yesu ni mkuu kuliko njia ya agano la kale ya ufunuo, kwa sababu ni kilele, ni utimilifu wa hilo. Na moja ya njia anazofanya hivyo katika sura ya pili, na mstari wa sita, nitarudi nyuma na kusoma tano, mwandishi anasema, je, si kwa malaika kwamba Mungu ameutiisha ulimwengu ujao ambao tulikuwa tukiuzungumzia, lakini kuna mahali ambapo mtu amesema, na hiyo ni aina ya njia ya

kuvutia ya kuanzisha nukuu ya Agano la Kale, lakini mwandishi wa Waebrania hufanya hivyo mara kwa mara. Lakini kinachofuata ni nukuu ya Agano la Kale.

Na tena, ninasoma kutoka NIV ya asili. Mwanadamu ni nini hata umkumbuke, na mwana wa Adamu hata umjali, ambayo ni nukuu kutoka Zaburi sura ya nane. Kwa hivyo sitarudi nyuma na kusoma Zaburi sura ya nane.

Lakini huyu ni mwandishi akinukuu kutoka Zaburi sura ya nane. Zaburi sura ya nane ni aina ya sifa ya mtunga -zaburi kwa kilele cha shughuli ya uumbaji ya Mungu kwa wanadamu. Ni aina ya sifa ya kishairi na mwitikio kwa simulizi la uumbaji kutoka Mwanzo wa kwanza na wa pili.

Lakini sasa cha kufurahisha ni kwamba, mwandishi wa Waebrania sura ya pili anaitumia kwa Yesu Kristo. Na kwa hivyo tena, NIV ya asili inasema, kwa kutumia tu hii kama mfano, unaweza kupata tafsiri zingine ambazo zingetafsiri vivyo hivyo. Lakini tena, mwanadamu ni nini hata umkumbuke, mwana wa Adamu hata umjali.

Nami nataka utambue lugha hiyo ya kiume. Mwanadamu ni nini hata umjali? Mwanadamu ni nini hata umjali? Angalia lugha ya kiume. Hata hivyo, hii ndiyo tafsiri kutoka kwa toleo jipya la kawaida lililorekebishwa, NRSV.

Wanadamu ni nini unaowakumbuka, au wanadamu unaowajali? Angalia mabadiliko kutoka kwa mwanadamu hadi wanadamu, na mwana wa Adamu hadi wanadamu, na yeye kwao. Sasa, kwa mtazamo wa kwanza, hii inaweza kuonekana kama upotoshaji wa maandishi ya mahali hapo, na kwamba watafsiri, NRSV wamejaribu kubadilisha maandishi au kukuza ajenda au kuwa rafiki zaidi kwa jinsia na wasioegemea upande wowote, lakini kwa hivyo wameyapotosha. Zaidi ya hayo, baadhi, haswa ikiwa unasoma Injili, ambapo mwana wa Adamu ndiye jina linalotumiwa mara nyingi zaidi

na Yesu kujirejelea, mtu anaweza kukasirika na kuhitimisha kwamba hii ni tafsiri isiyo halali.

Kwa hivyo ni muhimu kuangalia muktadha ili kubaini ni kwa nini mwandishi au kwa nini watafsiri wa NRSV wamefanya hivi. Kwa nini wamebadilisha wanadamu kwa mwanadamu? Kwa nini wamebadilisha wanadamu kwa mwana wa Adamu kutoka kwa tafsiri kama NRSV? Suala kuu ni kwamba, katika Waebrania sura ya pili, mwandishi wa Waebrania anaonekana kuonyesha kwamba Yesu Kristo ni mwakilishi wa wanadamu wote. Ukisoma sehemu iliyobaki ya sura ya pili, Yesu, msisitizo sio juu ya Yesu kuwa mwanaume, kwamba yeye ni mwanadamu, lakini msisitizo ni kwamba yeye ni mwanadamu anayewakilisha wanadamu wote, wanaume na wanawake.

Zaidi ya hayo, ningeshuku kwamba watafsiri wa NRSV wametafsiri Zaburi ya 8 kwa njia ile ile kama vile Mungu anavyosifu uumbaji wa Mungu, si wa Adamu, wa wanaume, bali wa wanadamu. Kwa hivyo kuwachukua hao pamoja, kwa sababu wameelewa Zaburi ya 8 kuwa inasifu uumbaji wa Mungu wa wanadamu, na kwa sababu Yesu katika Waebrania 2 anawakilisha uumbaji wote, wanadamu wote, kwa hivyo, wameweka wazi hilo kwa kubadilisha mwanadamu ni nini, ubinadamu ni nini, wanadamu, kama kilele cha uumbaji wa Mungu ambacho sasa Yesu anawakilisha. Na mwana wa Adamu ni nini? Wanadamu ni nini? Yesu sasa anawachukua wanadamu dhaifu wanaokufa, kilele cha uumbaji wa Mungu, na sasa anawawakilisha wanadamu wote, anawaleta kwenye hatima yao iliyokusudiwa.

Yeye ndiye mwandishi na mkamilishaji wa imani yetu. Kile ambacho wanadamu walishindwa kukifikia, sasa Yesu Kristo anakifanikisha kwa kuwafikisha kwenye lengo na nia yao ya kweli. Kwa hivyo, NRSV imeweka wazi kwamba Yesu hawakilishi wanaume tu.

Lengo kuu katika Waebrania si Yesu kama mwanadamu, kama mwanaume. Lengo kuu ni Yesu akiwawakilisha wanadamu wote na kutimiza Zaburi ya 8 kama kuwasifu wanadamu kama kilele cha uumbaji wa Mungu, lakini walishindwa kufikia kile ambacho Mungu alikusudia. Lakini sasa Yesu Kristo, mwanadamu, anatimiza kusudi la Mungu kwa wanadamu.

Kwa hivyo, maandishi kama NRSV yameweka wazi hilo kwa kutumia lugha inayojumuisha zaidi. Katika kipindi kijacho, tutahitimisha mjadala wetu kuhusu tafsiri zisizoegemea upande wowote wa kijinsia, na pia tutazungumzia kidogo kuhusu jukumu gani tafsiri inalochukua katika tafsiri? Unapaswa kutumia tafsiri gani katika hemenetiki na tafsiri, au kuna tafsiri sahihi, na zinapaswa kuchukua jukumu gani?